

KARTA OPISU PRZEDMIOTU - SYLABUS

Nazwa przedmiotu

Architektura systemów komputerowych [N1Inf1>ASK]

Przedmiot

Kierunek studiów
Informatyka

Rok/Semestr
2/4

Studia w zakresie (specjalność)

–

Profil studiów
ogólnoakademicki

Poziom studiów
pierwszego stopnia

Język oferowanego przedmiotu
polski

Forma studiów
niestacjonarne

Wymagalność
obligatoryjny

Liczba godzin

Wykład
16

Laboratorium
24

Inne (np. online)
0

Ćwiczenia
0

Projekty/seminaria
0

Liczba punktów ECTS

5,00

Koordynatorzy

dr inż. Rafał Klaus
rafal.klaus@put.poznan.pl

Wykładowcy

Wymagania wstępne

Student powinien posiadać podstawową wiedzę, umiejętności oraz kompetencje społeczne w zakresie: matematyki: pozycyjne systemy liczbowe, konwersji systemów liczbowych, logiki formalnej, algebry Boola, elektroniki: elektrotechnika, elementy półprzewodnikowe, układy tranzystorowe, wzmacniacze, komparatory, filtry, modulatory, generatory, przetworniki a/c i c/a), techniki cyfrowej, programowania niskopoziomowego, systemów operacyjnych, umiejętność pozyskiwania informacji ze wskazanych źródeł, rozumieć konieczność poszerzania swoich kompetencji, mieć gotowość do podjęcia współpracy w ramach zespołu. Ponadto student musi prezentować takie postawy jak uczciwość, odpowiedzialność, wytrwałość, ciekawość poznawcza, kreatywność, kultura osobista, szacunek dla innych ludzi.

Cel przedmiotu

1. Przekazanie studentom podstawowej wiedzy dotyczącej budowy i zasady działania systemów komputerowych, w zakresie: architektur i struktur systemów mikroprocesorowych, architektury mikroprocesorów, mikrokontrolerów, układów pamięciowych, interfejsów komunikacyjnych, programowalnych układów wejścia-wyjścia, systemów przerwań, układów DMA, pamięci podręcznych, magistral systemowych, systemów wbudowanych, paralelizmu na poziomie architektury, efektywności systemów komputerowych oraz zasad programowania niskopoziomowego. 2. Rozwijanie u studentów umiejętności rozwiązywania problemów optymalnego programowania niskopoziomowego systemów mikroprocesorowych, programowania interfejsów i chipsetów, projektowania, budowy i uruchamiania systemów mikroprocesorowych, budowy prostych robotów z systemem mikroprocesorowym, tworzenia dokumentacji projektowej, powykonawczej i techniczno- rozruchowej. 3. Kształtowanie u studentów umiejętności pracy zespołowej i twórczego kreatywnego myślenia poprzez zastosowanie autorskiego systemu szkolenia (Academy of Creative Action)

Przedmiotowe efekty uczenia się

Wiedza:

1. ma uporządkowaną, podbudowaną teoretycznie wiedzę ogólną w zakresie architektury systemów komputerowych i systemów wbudowanych oraz sprzętowego wsparcia systemów operacyjnych
2. ma uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę szczegółową z zakresu niskopoziomowych języków programowania, sprzętowych interfejsów komunikacji człowiek-komputer
3. ma wiedzę o trendach rozwojowych i najistotniejszych nowych osiągnięciach w zakresie architektur systemów komputerowych, efektywności systemów komputerowych, zasad programowania niskopoziomowego, problemów komputerów biologicznych, optycznych i kwantowych.
4. ma podstawową wiedzę o cyklu życia systemów informatycznych sprzętowych i programowych w zakresie niezbędnym do realizacji zadań warsztatowo-laboratoryjnych
5. zna podstawowe metody, techniki i narzędzia stosowane przy rozwiązywaniu prostych zadań informatycznych z zakresu budowy systemów komputerowych, systemów wbudowanych, interfejsów komunikacji człowiek-komputer, inżynierii oprogramowania w zakresie niezbędnym do realizacji zadań warsztatowo-laboratoryjnych]

Umiejętności:

1. potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych oraz innych źródeł (w języku ojczystym i angielskim), integrować je, dokonywać ich interpretacji i krytycznej oceny, wyciągać wnioski oraz formułować i wyczerpująco uzasadniać opinie - podczas projektowania systemu mikroprocesorowego
2. potrafi posługiwać się technikami informacyjno-komunikacyjnymi wykorzystywanymi przy realizacji przedsięwzięć informatycznych podczas pracy zespołowej w ramach działań warsztatowo-laboratoryjnych
3. potrafi planować i przeprowadzać eksperymenty, w tym pomiary i symulacje komputerowe, interpretować uzyskane wyniki i wyciągać wnioski w ramach działań warsztatowo-laboratoryjnych
4. potrafi zastosować odpowiednio dobrane metody do sformułowania i rozwiązywania zadań w trakcie zajęć warsztatowo-laboratoryjnych (np. podczas projektowania systemu mikroprocesorowego z elementami mechatroniki)
5. potrafi efektywnie uczestniczyć w inspekcji oprogramowania niskopoziomowego oraz ocenić architekturę oprogramowania niskopoziomowego z punktu widzenia wymagań pozafunkcyjnych
6. potrafi wybrać język programowania odpowiedni do rozwiązania danego problemu podczas realizacji cykli warsztatowo-laboratoryjnych oraz potrafi - zgodnie z zadaną specyfikacją - zaprojektować oraz zrealizować prosty system informatyczny, używając właściwych metod, technik i narzędzi
7. ma umiejętność formułowania algorytmów i ich programowania z użyciem przynajmniej jednego z popularnych narzędzi podczas realizacji cykli warsztatowo-laboratoryjnych
8. potrafi zaprojektować, zbudować i oprogramować proste systemy mikroprocesorowe i wbudowane
9. potrafi organizować, współdziałać i pracować w grupie podczas projektowania systemu mikroprocesorowego

Kompetencje społeczne:

1. rozumie, że w informatyce wiedza i umiejętności bardzo szybko stają się przestarzałe
2. zna przykłady i rozumie przyczyny wadliwie działających systemów, które doprowadziły do poważnych strat finansowych, społecznych lub też do poważnej utraty zdrowia, a nawet życia w zakresie budowy i oprogramowania mikroprocesorowych systemów sterowania
3. potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy uwzględniając korzyści biznesowe oraz

uwarunkowania społeczne

4. ma świadomość roli społecznej absolwenta uczelni technicznej, a zwłaszcza rozumie potrzebę formułowania i przekazywania społeczeństwu, w szczególności poprzez środki masowego przekazu, informacji i opinii dotyczących osiągnięć techniki i innych aspektów działalności inżynierskiej - zaangażowanie w organizację szkoleń i promocji

5. prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu - podczas prac zespołowych warsztatowych analiza lojalności wobec jednostek w grupie a powierzonego zadania

Metody weryfikacji efektów uczenia się i kryteria oceny

Efekty uczenia się przedstawione wyżej weryfikowane są w następujący sposób:

Ocena formująca:

a) w zakresie wykładów: na podstawie odpowiedzi na pytania dotyczące materiału omówionego na poprzednich wykładach

b) w zakresie laboratoriów: na podstawie oceny na każdym zajęciach oraz sprawdzianów etapowych.

c) w zakresie warsztatów: na podstawie oceny z zaliczenia wykonanego urządzenia

Ocena podsumowująca:

W części wykładowej: ocena pracy kontrolnej oraz ocenę wiedzy i umiejętności wykazanych na egzaminie pisemnym. Egzamin trwa 60 min, składa się 3 pytań testowych wielokrotnego wyboru oraz 3 pytań/zadań otwartych. Aby zaliczyć egzamin należy uzyskać co najmniej 51% maksymalnej liczby punktów w tym z pracy kontrolnej.

Umiejętności nabyte w ramach zajęć warsztatowo-laboratoryjnych weryfikowane są na podstawie zaliczenia wykonanego urządzenia z systemem mikroprocesorowym i elementami mechatroniki. Ocenie podlega skala trudności budowy systemu mikroprocesorowego, kreatywność wykorzystania mechatroniki, jakość wykonania systemu, terminowość realizacji. Ponadto mogą być realizowane trzy sprawdziany formujące z zakresu konstrukcji i programowania w assemblerze ADuC842, arduino, raspberry. Próg zaliczeniowy 50% punktów.

Możliwe jest uzyskanie dodatkowych ocen za aktywność podczas zajęć w szczególności za: realizację indywidualnych prac problemowych związanych z przedmiotem np. udoskonalenie materiałów i pomocy dydaktycznych, realizację indywidualnych prac tematycznych związanych z organizacją szkoleń.

Treści programowe

W ramach kolejnych wykładów studenci zdobywają wiedzę z zakresu: wprowadzenie do architektury systemów komputerowych, struktura systemu komputerowego, układy programowalne transmisji i generator interwałów czasowych, układy programowalne systemu przerwań i DMA, układy pamięciowe, interfejsy komunikacyjne, architektura procesora, pamięć podręczna, model programowy procesora, magistrale systemowe, rodziny popularnych mikrokontrolerów w tym z jądrem 8051, mikrokontroler AduC842, systemy arduino i raspberry pi, programowanie w assemblerze, C oraz Python. Realizacja pracy kontrolnej.

W ramach ćwiczeń laboratoryjnych studenci poznają: narzędzia uruchomieniowe mikrokontrolerów, poznają środowiska programowe i narzędzia sprzętowe oraz ćwiczą metody uruchamiania, inspekcji kodu programu i wyszukiwania błędów w konstrukcji sprzętowych. Poznają zasady obsługi wyświetlaczy siedmiosegmentowych, LSD, sterownia silnikami, obsługi czujników i innych układów wykonawczych, programowania zasobów sprzętowych mikrokontrolerów. W część warsztatowa (fakultatywna): w pracy zespołowej studenci projektują, wykonują i oprogramowują system mikroprocesorowy.

Metody dydaktyczne

1. wykład: slajdy, prezentacja multimedialna, prezentacja ilustrowana przykładami, dyskusja z wykorzystaniem tablicy, rozwiązywanie zadań sprzętowo-programowych, pokaz multimedialny w postaci filmów, studium przypadków podczas badania konkretnych systemów, demonstracja przykładowych zagadnień. Realizacja pracy kontrolnej.

2. ćwiczenia laboratoryjne: rozwiązywanie zadań, ćwiczenia problemowe, wykonywanie eksperymentów pomiarowych, dyskusja z badaniami on-line na analizowanych systemach mikroprocesorowych, praca indywidualna i w zespołach, pokazy multimedialne.

Literatura

Podstawowa

1. W. Stallings, Organizacja i architektura systemu komputerowego, WNT, Warszawa, 2004

2. L. Null, J. Lobur, Struktura organizacyjna i architektura systemów komputerowych, Helion, Gliwice, 2004
3. P. Metzger, Anatomia PC, Helion, Gliwice, 2007
- Uzupełniająca
  1. J. Biernat, Architektura komputerów, Oficyna Wydawnicza Politechniki Wrocławskiej, Wrocław, 2005
  2. D. Patterson, J. Hennessy, Computer Organization and Design, Morgan Kaufmann, 2008
  3. Klaus R., Szymaniak P.: Prototypowanie 3D robota pirotechnicznego, Mechanika z.103 nr 351/2014, Zeszyty Naukowe Politechnika Opolska Opole 2014; ISBN 978-83-64056-49-9
  4. Klaus R. Agilecoach na Wydziale Informatyki Politechniki Poznańskiej, http://biuletyn.pti.org.pl/BiuletynPTI_2016-04.pdf
  5. Klaus R. RoboDay na Wydziale Informatyki Politechniki Poznańskiej, <http://biuletyn.pti.org.pl/BiuletynPTI-2016-03.pdf>

Bilans nakładu pracy przeciętnego studenta

	Godzin	ECTS
Łączny nakład pracy	125	5,00
Zajęcia wymagające bezpośredniego kontaktu z nauczycielem	42	2,00
Praca własna studenta (studia literaturowe, przygotowanie do zajęć laboratoryjnych/ćwiczeń, przygotowanie do kolokwium/egzaminu, wykonanie projektu)	83	3,00